

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים

על תפיסת מוצגים, החרמת טובין והתנהלות אגף המכס

עו"ד גיל נדל, עו"ד דייב זיתון, עו"ד ירדן ברוך

פתח דבר

מאמר זה עוסק בתביעה להשבת תכשיטים שנתפסו ובבקשה לאיפוס מניין 30 הימים בהם ניתן לנקוט בהליכים אזוריים להשבת תכשיטים בהתאם לסעיף 190 לפקודת המכס.

רקע

נציגי רשות המכס ערכו חיפוש בביתו של אדם פרטי בשם קורן. במהלך החיפוש תפסו נציגי רשות המכס מוצגים ורכוש במספר מוקדי חיפוש ואלו נרשמו בסדרה של 13 אישורים בדבר תפיסה (אב"ת). עילות התפיסה נרשמו באופן זהה בכל האב"תים.

רשות המכס פנתה לבית המשפט בבקשה להארכת תוקף תפיסת טובין/מסמכים ובהתאם להסכמת מר קורן אושרה הארכת התוקף. בבקשה זו של רשות המכס נכללו 12 אב"תים מתוך 13 אב"תים. האב"ת החסר כלל רשימת תכשיטים.

כעבור חצי שנה, פנתה בשנית רשות המכס בבקשה להארכת תוקפם של הצווים התפוסים. מר קורן התנגד לבקשה וביקש את התייחסות רשות המכס לרשימת התכשיטים שנתפסו באב"ת החסר ועתר להורות על השבת התכשיטים.

בתגובה, טענה רשות המכס כי התכשיטים נתפסו מכוח סעיף 188 לפקודת המכס לפיו רשאית רשות המכס לתפוס כל טובין שהם מחולטים או שקיים יסוד סביר לחשוב שהם מחולטים, וכי מדובר בהליך נפרד המתנהל בבית המכס.

על כך השיב קורן כי בשום שלב לא נמסר לו שעילות התפיסה בעניין התכשיטים צומצמו לתפיסה לפי סעיף 188 לפקודת המכס בלבד וכי לא נמסר לו שההליך מתנהל בנפרד בבית המכס.

לאור כל השתלשלות האירועים הנ"ל פנה מר קורן בבקשה נוספת ונפרדת להשבת תפוסים, בה פירט את מהלך העניינים. רשות המכס השיבה כי היה על קורן לפנות בתובענה אזורית להשבת התכשיטים, אך מר קורן איחר את המועד להגשת התובענה, כי מועד זה נמנה מיום תפיסת התכשיטים, והוא כבר חלף.

קביעת בית המשפט

בית המשפט קבע במקרה בו התכשיטים עשויים להידרש כראייה במסגרת ההליך הפלילי - לא ניתן לתפוס את הטובין מכח סעיף 188 לפקודת המכס.

עוד נקבע על-ידי בית המשפט כי בבירור העובדות התגלו פגמים בהתנהלותה של רשות המכס. החלטתה לשנות את מסלול התפיסה של התכשיטים, קרי, ההחלטה לבטל את עילות התפיסה לפי פקודת סדר הדין הפלילי, חוק איסור הלבנת הון וחוק מע"מ, נתקבלה באופן רשמי, וחמור מכך, בשום שלב לא נמסרה למבקש הודעה רשמית בעניין זה. די בכך כדי לקבוע שדחיית תביעתו של המבקש על הסף מטעמי שיהוי, נעשתה שלא כדין.

בית המשפט הצביע גם על העובדה כי רק במסגרת הבקשה השנייה להארכת תוקף, נמסרה הודעה למר קורן, אז פנה לרשות המכס ונענה בדחייה ובעקבות תשובה זו פנה בבקשה להשבת התפוס כאמור. מכאן, שצודק מר קורן בטענתו כי רשות המכס העמידה אותו בפני שוקת שבורה.

בית המשפט קבע כי התכשיטים תפוסים לפי פקודת סדר הדין הפלילי, כמוצג שעשוי להידרש כראייה בהליך פלילי, זאת למשך 90 ימים נוספים, והם אינם מחולטים מכוח סעיף 188 לפקודת המכס.

לאור הפגמים עליהם עמד בית המשפט בהתנהלותה של רשות המכס, הן הפרוצדורליים והן המהותיים, קבע בית המשפט כי יש לחייבה בהוצאות המבקש אשר תיקבענה על הצד הנמוך (בגדרי הליך פלילי) בסך של 3,000 ₪.

ה"ת 35379-03-20 **אבי קורן נ' מדינת ישראל - רשות המסים**. בפני כב' השופט גיא אבנון. החלטה מיום 13.7.20. [ב"כ הצדדים : למבקש - עו"ד רני שוורץ ועו"ד אורי סטנסקו ; לרשות המכס – פרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי)].

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי וסגן ראש מחלקת מיסים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-6089979.